Дня 17.XI–24.XI 1925. Przesyłka pocztowa uiszczona ryczałtem ВАРШАВА Рік

ВИДАВЕЦЬ І НАЧАЛЬНИЙ РЕДАКТОР Др. Тадей Кончиньскі

СТРАЖНИЦЯ
УКРАЇНСЬКА

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ WARSZAWA, Nowy-Świat № 41 m. 27.

Конто почтове № 1877. Телеф. 296-40.

Як починають розуміти державну еволюцію.

Кожний нарід є таким самим живим організмом, як і людина, й підлягає таким самим еволюціям. **Доки людина є темна, недосвідчена й несвідома, то йде в житті помацки.** Робить так, як їй підсказує випадок, необхідність або інстинкт. Бо не знає, як їй боротися з недугами, охорвняти своє тіло й здоровля, як лікуватися, яз за поміччу прищіплювання віспи, тифусу й дифтериту забезпечити себе від смертельної пошести.

Так само буває й з темним та недоствідченим громадянством кожному тоді **здається, що може жити, як йому сподобається, не сглядаючись на потреби решти обивателів чи держави.**

Люде тоді визискують людей, одні кляси инші кляси, громада повстає проти урядових заряджень, проти податкових тягарів, а особливо коли в цьому напрямі працють агітатори.

Є це міркування, подібні до міркувань неосвіченої людини, яка бунтується проти недуг тіла замість мудро лікувати його та загартовувати.

Але вже поволі люде починають рузуміти, що громадське життя є трохи инше, ніж уявляє собі його темна людина. Стало вже ясним, що всі потреби, інтереси й стремління кожного громадянина є подібні до артерій, жил, нервів, мязів і органів тіла, є вони так связані між собою, що пошарпання одних загрожує тяжкими наслідками для друлих. **Сучасна держава є власне тим великим організмом, в якому лише мудра співпраця всіх громадян, вміло, підібрані засоби, сумлінний уряд, шанування прав національних меншостей, почуття обовязку й любов до рідної землі можуть витворити необхідні умови до існування Польської республики.** Коли б який орган тіла захотів жити коштом другого органа, або хотів би його знищити, то від того захоровало б і загинуло б усе тіло. Те саме є й в державі: коли один який нарід у державі хотів би знищити другий нарід, або жити його коштом, то держава переживала б тяжку внутрішню хоробу й була б загрожена. Отже, добро держави вимагає, щоб уся людність, у тому числі й ми, користалися всіма належними нам правами. Хто робить иначе, той руйнує державу.

По війні стало жити тяжко. Господарська справа всюди захитана. Але це не значить, що не може бути легше. **Для цього є потрібні розумні зарядження, співділання, всіх громадян з урядом, який з свого боку повинен шанувати однаково права як більшости, так меншостей громадян.** Лише таке освічене громадянство, що ділає в розумінні потреб державного організму, й такий уряд, що однаково дбає про всі народности, можуть охоронитися перед гіршими нещастями й змінити лихі умови на кращі.

Хороба фінансово-господарча опанувала тепер не тільки Польщу, але й всю Европу. Не вилікують її жадні крики, жадні перевороти, жадні насильні засоби, — побороти її можна лише загальною розумною працею всіх народів, що входять у склад Польської держави.

Отже ми, українці, не надіючися на жадні чуда, повинні взятися до праці щиро, ретельно, громадою. Це є те, чого вимагає від нас сучасна дійсність і сучасна доба освічених і справедливих урядів і новочасної демократії,

——):·:(——

Маршал Фош про роззброєння.

Маршал Фош склав раді Амбасадорів рапорт про сучасний стан роззброєння Німеччини.

Рапорт маршала Фоша стверджує, що в останньому часі Німеччина зробила багато в справі роззброєння, а особливо щодо воєнних матеріялів.

Але німецький уряд має ще багато зробити, щоб умови, поставлені в ноті конференції амсадорів 3 червня б. р., були виконані. Торкається це особливо трьох пунктів: таємної реорганізації головного генерального штабу, організації поліції, яка на практиці подвоює кадри рейхсвери і нарешті тих таємних організацій, які вислизгуються з-під ділання пунктів версальського трактату. Ці три пункти свідчать, що німецька армія зберігла своє командування, свою систему й своє вишколення. Рапорт підкреслює, що німецькому урядові мусить бути звернена на це увага.

„Можливо, пише на прикінці маршал Фош, що евакуація Надрейнії буде переведена раніше, ніж мало це статися, з метою доказати, що союзні держави ставляться льояльно до трактатів у Льокарно. Але міжнародня військова комісія буде збережена, щоб переконати Німеччину, що справа роззброєння Німеччини не буде занехана.

Штучні спроби комуністичного рільництва йдуть нанівець.

Червоні володарі Росії що-раз частіше переконуються, що їх комуністичні експерименти сходять нанівець і мусять бути зліквідовані. Тепер прийшла черга на сільсько-господарчі комуни.

Орган Керенського „Дні“, що виходить у Парижі, подає цікаві відомости про цю ліквідацію совітського хліборобства.

Петроградський окружний рільний департамент постановив від березня 1926 р. скасувати всі свої рільні комуни, т. зв. „Совхози“, яких у цій окрузі є понад 85. Залишено буде тільки кілька найкращих. Земля инших комун буде віддана подиноким найбіднішим селянам, при чому вони не будуть нічого платити урядові.

„Правда“ подає такі причини скасовання улюблених комун: члени цих комун порушували приписи про найняту працю (мали наймитів) не виконували приписів про години праці, не виплачували заробків наймитам і не давали їм лікарської допомоги.

Большевицька „Економіческая Жизнь“ повідомляє, що селяне Житомирського повіту (Волинь) подали до уряду скаргу на місцеві „Совхози“, кажучи, що ці „Совхози“ відносяться до сусідніх селян гірше, ніж давніше поміщики.

Повстання в Сирії

Відомости про те, що повстання в Сирії поширюється, підтверджуються. З Багдаду повідомляють, що всі племена арабські між Дамаском і Гомсом прилучилися до повстання. Французька залога в Гомсі є майже оточена. Повстання поширилося до Алеппо. Французькі відділи, заатаковані численними загонами арабів, щоб не втратити між собою звязку, мусили відступити й ідуть у напрямі Дамаску.

Французька артилерія в Дамаску, щоб урятуватись, окопалася й очікує атаки арабів, які в силі кильких тисяч чоловіка йдуть з півдня й з півночі.

Уступлення кабинету В. Грабського.

13 цього листопаду подався до демісії премєр В. Грабські разом з усіма міністрами. Пан Президент демісію прийняв. Зараз почалися переговори з сеймовими групами що-до складу нового кабінету, але до моменту виходу „Української Стражниці“ новий кабинет ще не склався. Тому склад його подамо в наступному числі.

Про добро й щастя українського народу.

„Селянський Прапор“ з дня 1.10 1925 р. в статті „Спокій на землі людям доброї волі“ пише:

Більшість нашого українського селянства пришла, як кажуть, до голови по розум, відкинула мрії про „воздушні замки в рожево цвітучій будучині“ та сама забралася до праці над поліпшенням сього положення в сучасности, тримаючись у свому політики здорового розуму, а не всяких обіцянок.

Наше українське селянство дуже добре розуміє, що в відношенні до Польської держави треба бути добрим, взірцевим і відданим обивателем, коли в дійсности хочеться мати загальні громадянські права і випливаючі з них користи. Що в найближчому часі прийде до цього переконання велика більшість нашого селянства, нема найменшого сумніву. Конференція в Льокарно є найліпшим прикладом, що навіть тисячолітні вороги подають собі руку до згоди й любови братерскої, — тим більше й скорше можуть це зробити й напевно зроблять укрінські селяне в відношенні до поляків, як до своїх братів словян.

Вже останній час, щоб відкинути від себе всілякі сумніви, недовірря, упередження, злобні ворожі підшипти й агитаційну брехню що до наших братів поляків, а серце своє треба наповнити доброю й беззглядною волею до згоди, братерства, взаємної любови й підтримки, бо лише в таких умовах запанує між нами спокій, що принесе з собою добро й щастя українському народові

Треба зазначити, що угодова українська група, яку репрезентує „Селянський прапор“ веде приспішену роботу серед селянства й з цею метою відбула цілу низку народніх віч у ріжних місцевостях Галичини.

ЩО-ДНЯ МІЛІОН ФРАНКІВ

Франція переживає тяжку фінансову кризу. Серед инших проєктів зявився там проєкт великої льотерії, від якої доходи наповнили б пусті каси Франції. Проєкт цей не новий, але досі він зустрічав легковаження з боку урядових кол.

Тепер ґрупа „Унії Республики“ в Сенаті, яка має 95 членів і до якої належать такі видатні політики, як Поанкаре, Мілеран, Франціщок Марсаль і инші, постановила підтримати цей проєт.

Досі невідомо, який сам рід льотерії буде запроновано,

Як кажуть, згідно з колишнім проєктом, льотерія давала б щодня один головний виграш у 1 міліон франків.

ДРІБНІ ВІДОМОСТИ ЗА ТИЖДЕНЬ.

Русіфікатори. Володимирські москалі, б. царські русіфікатори, забуваючи, що вони живуть в Польщі, всякими крутійствами збирають серед темних людей підписи за те, щоб служба в церкви надалі провадилася московською мовою. Але українці міцно борються з царськими недобитками.

Смерть Фрунзе. Большевицький комісар військових справ Фрунзе, який зайняв колишнє становище Троцького, цими днями помер.

Юбилеї українських учених і діячів. 24 жовтня укр еміграція святкувала в Празі юбилей видатного укр. ученого Смайль-Стоцького; 25 жовтня у Львові укр. громадян. святкувало 40-літній юбилей громадської праці С. Федака, а 21 листопада святкуватиме 20 літній юбилей ученої праці відомого укр професора Івана Огієнка.

DRUKARNIA „ROTACYJNA“ J. BURIANA, PRZEJAZD 9.